

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhane tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Türkiye'de tarımsal üretimin bel kemiğini oluşturan ancak en güvencesiz ve korunmasız çalışma koşullarına mahkûm edilen mevsimlik tarım işçileri, ne yazık ki sık sık "kaza" olarak nitelendirilen ancak özünde önlenabilir iş cinayetleriyle gündeme gelmektedir. Bunun son ve acı örnekleri geçtiğimiz günlerde Mersin'de yaşanmıştır.

Mersin'in Tarsus ve Erdemli ilçelerinde basına yansıdığı tarihlerle 28 Eylül 2025 ve 7 Ekim 2025'te meydana gelen iki ayrı olayda, tarım işçilerini taşıyan minibüslerin karıştığı kazalar sonucunda toplamda 8 işçi hayatını kaybetmiş, 30 kişi ise yaralanmıştır. Yaşanan bu facialar, mevsimlik tarım işçilerinin barınma ve beslenme gibi temel insani ihtiyaçlarının yanı sıra, en temel haklardan biri olan güvenli ulaşım hakkından dahi mahrum bırakıldıklarını bir kez daha gözler önüne sermiştir. İşçilerin tarım arazilerine, derme çatma ve kapasitesinin çok üzerinde yolcuyla dolu, denetimsiz ve elverişsiz araçlarla taşınmaları, bu tablonun tekil birer kaza değil, sistematik bir ihmaller zincirinin sonucu olduğunu göstermektedir.

Bu trajediler, tarım işçilerinin sosyal güvenceden yoksun, düşük ücretlerle, uzun ve yorucu saatler boyunca, hiçbir işçi sağlığı ve güvenliği önlemi alınmadan çalıştırıldığı gerçeğini de acı bir şekilde hatırlatmaktadır. Bakanlığınızın bu "modern kölelik" düzenine son vermek ve işçilerin can güvenliğini sağlamak adına somut ve caydırıcı adımlar atması yasal ve vicdani bir zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. Mersin'de yaşanan ve 8 tarım işçisinin ölümü, 30'unun da yaralanmasıyla sonuçlanan elim kazalarda hayatını kaybeden ve yaralanan işçilerin Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kayıt durumları nedir? Kaç işçi sigortalı, kaç sigortasız olarak çalıştırılmaktaydı?
2. Son 10 yıl içinde, Türkiye genelinde mevsimlik tarım işçilerinin işe gidiş ve dönüşleri sırasında meydana gelen trafik kazalarında hayatını kaybeden ve yaralanan işçi sayısı kaçtır? Bu yerlerin yıllara ve illere göre dağılımı nasıldır?

3. Mevsimlik tarım işçilerinin taşındığı araçların denetimine yönelik Bakanlığınız, İşçileri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı ile koordineli bir çalışma yürütmekte midir? Son 5 yıl içinde bu kapsamda kaç denetim yapılmış, standartlara uymayan kaç araç ve işveren hakkında idari veya adli işlem uygulanmıştır?
4. Tarım işçilerinin “gündelikçi” veya “yevmiyeli” statüde çalıştırılması, sosyal güvence sistemine dahil olmalarının önündeki en büyük engeldir. Bakanlığınızın, tarım sektöründeki kayıt dışı istihdamı önlemek ve tüm işçileri eksiksiz sosyal güvenceye dahil etmek için geliştirdiği somut bir eylem planı var mıdır? Varsa bu planın detayları nelerdir?
5. “İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kanunu”nun mevsimlik tarım işçilerinin özgün çalışma koşullarını (ulaşım, barınma, salgın hastalıklar vb.) kapsayacak şekilde güncellenmesi ve denetimlerin bu doğrultuda sıkılaştırılması yönünde bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
6. Tarım işçilerinin taşınmasında kullanılan araçlar için (araç yaşı, kapasite, periyodik bakım, şoför yetkinliği vb.) özel standartlar getirilmesi ve bu standartların uygulanmasının etkin bir şekilde denetlenmesi için yasal bir düzenleme yapmayı planlıyor musunuz?
7. Anayasal bir hak olan sendikalaşma hakkının, mevsimlik tarım işçilerinin geçici, parçalı ve çoğunlukla kayıt dışı çalışma biçimleri nedeniyle fiilen engellendiği bilinmektedir. Bu bağlamda, Türkiye’deki mevsimlik tarım işçilerinin güncel sendikalaşma oranı yüzde kaçtır? Bakanlığınız, bu işçilerin sendikal haklarını özgürce kullanabilmelerinin önündeki fiili ve yasal engelleri kaldırmak için ne gibi adımlar atmaktadır?
8. Bu ve benzeri iş cinayetlerinin bir daha yaşanmaması için, sadece kaza sonrası değil, kaza öncesi önleyici tedbirlerin alınmasına yönelik olarak sivil toplum kuruluşları, sendikalar ve ziraat odaları ile birlikte yürüttüğünüz ortak bir proje veya çalışma masası mevcut mudur?